VALTIOVARAINMINISTERIÖ

17.11.2020

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta, kunta- ja terveysjaosto

Lausuntopyyntö 17.11.2020

HE 192/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2020 seitsemänneksi lisätalousarvioksi
HE 216/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2020 seitsemännen lisätalousarvioesityksen (HE 192/2020 vp) täydentämisestä

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan kunta- ja terveysjaosto on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa hallituksen esityksestä seitsemännestä lisätalousarviosta sekä sen täydentämisestä. Lausuntoa pyydetään erityisesti Ahvenanmaan maakunnan hallituksen esittämästä muutosehdotuksesta, joka koskee covid-19 -testauksesta ja -jäljittämisestä aiheutuvia kustannuksia korvaavan momentin käyttötarkoituksen laajentamista.

Ahvenanmaan maakunnan lausunto

Hallituksen esityksessä eduskunnalle vuoden 2020 seitsemänneksi lisätalousarvioksi ehdotetaan, että Ahvenanmaan maakunnalle korvattaisiin covid-19 -testauksesta ja -jäljittämisestä aiheutuvia kustannuksia. Tähän tarkoitukseen ehdotetaan myönnettäväksi yhteensä 6 000 000 euroa.

Ahvenanmaan maakunnan hallituksen lausunnossa todetaan, että Valtioneuvoston 2.6.2020 neljännen lisätalousarvion käsittelyn pöytäkirjamerkinnöistä käy ilmi, että koronakriisin Ahvenanmaalle aiheuttamat kustannukset aiotaan selvittää ja syksyn aikana on tarkoitus päättää tavanomaista suurempien kustannusten korvaamisesta Ahvenanmaalle.

Maakunnan hallituksen selvityksen mukaan Ahvenanmaan lisäkustannusten suuruus on noin 6 000 000 euroa. Selvityksessä todetaan, että Ahvenanmaan maakunta ei ole saanut mitään valtionavustusta covid-19 -pandemiaan sekä pandemian ja viruksen leviämisen vastaisiin toimenpiteisiin liittyvien kustannusten kattamiseen, vaikka Suomen kunnat ja sairaanhoitopiirit ovat tällaista valtionavustusta saaneet. Maakunnan hallitus toteaa, että valtion seitsemännessä lisätalousarviossa ehdotettava 6 000 000 euron suuruinen määräraha täyttäisi tehtävänsä, jos momenttia ja määrärahan perusteluja laajennetaan kattamaan kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon covid-19 -pandemiasta johtuvat lisäkustannukset.

Siksi Ahvenanmaan maakunnan hallitus ehdottaa, että momentin perustelut muutetaan tällaisiksi:
”Covid-19 -pandemian sosiaali- ja terveydenhuollolle aiheuttamien lisäkustannusten korvaamiseksi Ahvenanmaan maakunnalle myönnetään 6 000 000 euroa.”

Maakunnan hallitus toteaa lisäksi, että jos perusteluja ei muuteta, maakunta joutuu näiltä osin hakemaan Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) säännösten mukaisia lisäkorvauksia. Sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten lisäksi Ahvenanmaan maakunnalle on aiheutunut covid-19 -pandemiasta myös muita kustannuksia, kuten esimerkiksi kuljetuksista ja tuista johtuen.

Valtiovarainministeriön kanta

Sosiaali- ja terveysministeriön momentille 33.60.38 on seitsemännen lisätalousarvion yhteydessä lisätty päätösosaan teksti, jonka mukaan määrärahaa saa käyttää enintään 5 miljoonaa euroa covid-19 testauksesta ja jäljittämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamiseen valtionavustuksena Ahvenanmaan maakunnalle. Lisätalousarvion täydennyksen yhteydessä lisättiin vielä miljoona euroa, lisäys aiheutui koronaviruksen testauksesta ja jäljittämisestä aiheutuvien kustannusten arvion tarkentumisesta.

Valtiovarainministeriö puoltaa Ahvenanmaan maakunnan lausunnossaan tekemää ehdotusta momentin käyttötarkoituksen laajentamisesta, jotta covid-19 pandemian korvausperusteet koko maassa olisivat yhdenmukaiset. Valtiovarainministeriö täsmentäisi päätösosan perustelut seuraavasti: Enintään 6 000 000 euroa covid-19-pandemian sosiaali- ja terveydenhuollolle aiheuttamien lisäkustannusten korvaamiseen Ahvenanmaan maakunnalle.

Budjettineuvos Riitta Aejmelaeus